

Štev. 12.

V Ljubljani, 1. grudnia 1910.

Leto XI.

Deček in srna.

Deček:

*Ej, ti srnica predrzna,
da sem lovec jaz,
to bi s puško ti pokazal,
kje je zate gaz!*

Srna:

*Dragi deček, ne huduj se,
da sem v vas zašla;
lačna sem, da se mi dela
pred očmi temà.
V noči temni, v noči mrzli
debel sneg je pal,
ne predrznost, sneg debeli
v vas me je prignal.*

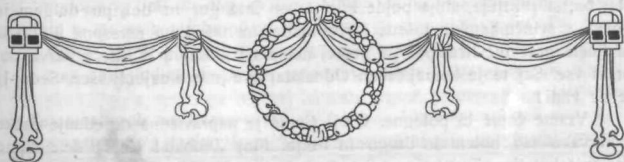
Deček:

*Ej, no — če tako je, srna,
nič se me ne boj,
če se tudi krme naše
loti gobček tvoj,
saj siroti je potrebni
dober oče moj!*

* * *

*Deček v hišico odšel je,
srna jela je
in potem se v gozd vrnila
vsa vesela je.*

Janko Polák.

Zimsko veselje.

IVO TROŠT:

Mali risar.

ospod Stanislav Pirec je znan stavbenik. Pozimi ima premnogo dela s stavbnimi načrti vseh onih poslopij, ki jih postavi poleti. Mali Zvonko često opazuje očeta pri delu. Lepo se mu zdi vsako izdelano pročelje hiše, lep tudi tloris, posebno še tisti deli, ki so označeni z rdečo barvo. Oh, rdeča barva! Vsemu se Zvonko čudi na glas, ko sedita z mamo poleg očeta in opazujeta, kako razločno in lično se snuje slika za sliko izpod njegovih rok. Očeta to prav nič ne moti.

„Glej, sinko, kako hitro služi naš atek kruh tebi in meni! Kdaj boš znal tudi ti tako?“

Petletni Zvonko se odreže samosvestno: „Prav kmalu, mama!“

In res! Nedolgo potem je šel stavbenik Pirec merit nov prostor za hišo. Ni ga bilo domov od jutra do večera, dasi je bilo grdo vreme. Kaj naj počne mali Zvonko tačas z mamo doma sam?

Popoldne jo mahne v očetovo delavnico. Tam ga je čakal že na desko pritrjen papir, črtalo, svinčnik, tuš, risalnik in kakor nalašč — rdeča barva. Oj, rdeča barva! Sedaj-le velja, si misli dečko, da pokažem staršem, kako kmalu bom znal tudi jaz z risanjem drugim služiti vsakdanji kruh!

Sede in prične. Sedež je bil previsok, Zvonko za mizo pa premajhen. Naj bo, si pritrjuje, stoje pojde hitreje. — Črta gor in dol, po dolgem in počez, s svinčnikom in tušem, z risalnikom in navadnim peresom, a hiša še ni imela prav nič lica, pač pa precej nelepih lis. Kaj to? Rdeča barva popravi vse. Saj te je komaj čakal. Odnekraj mu je bila najbolj všeč. Sedaj-le je na vrsti!

Vzame čopič in potegne. Ojoj! Čopič je napravil na dosedanje čačke — krvavo liso, potem še drugo in tretjo. Moj Zvonko! Čopič dela same lise, nič kot lise. Zvonko se prijemlje za glavo, za nos, za brado — same

lise! Pogleda prste in roko — vse krvavo. Prestrašen zavpije: Kri, kri! Copič, kolikor bolj moker, toliko več in grdih lis pušča na papirju. Zvonko kliče mamo in zažene obupen jok...

Mama ga je že iskala, zakaj čudno se ji je zdelo, kje se je zamotil njen nemirnež tako dolgo. Videla je njegovo mojstrstvo na papirju, a še lepše na obrazu, rokah in obleki. Prav srčno se mu je smejala, nič manj zvečer tudi oče. Zvonka je bilo jako sram, da se je tako slabo obnesel njegov poizkus z risanjem. Za nekaj let ga je minilo veselje do te umetnosti.

JOSIP VIDIC:

Sveti Miklavž.

Igrokaz s petjem v dveh dejanjih.

OSEBE:

Hišna mati	} njeni otroci	Sveti Miklavž
Franček (6 let)		Prvi angel
Anica (8 let)		Drugi angel
Jožek (10 let)		Hudobec

Prvo dejanje.

Prvi prizor.

Mati (za mizo ob oknu sedé šiva in večkrat pogleduje skozi okno): Ravno izdelujem naši pridni Anici nov zimski jopič, da ubožice pozimi na poti v šolo ne bo prehuo zeblo. (Vstane, ogleduje jopič ter se ozre večkrat skozi okno.) Danes pa otrok dolgo ni iz šole — gotovo jim je tam prijetno in lepih naukov se učijo. — To bodo pa zopet drug za drugim priskakljali in vedeli veliko o šoli pripovedovati; pa lačni bodo že, moram jim kaj za malo južino pripraviti, vsakemu košček kruha in malo sadja.

Drugi prizor.

Franček (priskaklja iz šole in odlaga v sobi šolske reči): Dober dan, mati!

Mati: Bog daj, ljubi Franček! No, kako je bilo v šoli?

Franček: Prav prijetno, mati! Učili smo se lepo pesemco o „Veseli šoli“, ki se je je Anica že lani učila; mati, ali vam jo naj povem?

Mati: Ne le povej, ampak tudi zapoj jo, če znaš!

Franček (poje po Fleischmannovem napevu „Vesela šola“).

Mati: A, a, to je pa res kaj lepa in krasna pesemca! Le glej, da je ne pozabiš! Samo prekratka je!

Franček: Saj veste, mati, lepe so vse kratke, ste rekli časih. (Franček sede za mizo in pregleduje neko knjigo.)

Tretji prizor.

Anica (vesela priskače, mrmraje pripoje za kulisami, stopi v sobo in pozdravi): Dober dan, mati!

Mati: Bog daj, Anica, ti si pa danes kaj vesela!

Anica: Kaj bi ne bila vesela; saj nam je gospodična učiteljica pripovedovala o ubogih ptičicah pozimi, kako so sirotne, ker jih tudi zebe, in so lačne, posebno kadar zapade visok sneg in postane bel dol in breg, da si ubožice ne morejo poiskati izpod snega zrnja za potrebni živež. — Rekla in naročila nam je, naj imamo otroci usmiljenje z njimi in jim večkrat, če mogoče vsak dan, krušnih drobtin ali pa žitnega zrnja potrosimo ali pred hišne duri ali na okno ali pa v nalašč za to na primernem mestu nastavljenno škatlico, kamor potem ptičice priletajo zobat.

Mati: Oh, to se bo pač lahko zgodilo; saj vedno odpade nekaj drobtin pri mizi, in to bo dobro delo milosti, izkazano lačnim ptičicam pozimi. Tudi prosa in drugega zrnja se bo nekaj dobilo za uboge ptičice. — Ali niste imeli danes ročnih del? Kako dolga pa je že nogavica?

Anica: Seveda smo jih imeli; nogavica bo kmalu do pete; pogledjte, mati! (Iz vleče pletenje.) Ali je lepo delano?

Mati: Da, da, prav, prav lepo si delala! Zadovoljna sem s tvojim delom. — Kje pa Jožek danes tako dolgo ostaja? (Začuje se odzunaj.) Aha, že gre!

Četrty prizor.

Jožek: Dober dan, mati!

Mati: Bog daj, Jožek, no, kje si pa zaostal?

Jožek: S sosedovim Mihcem sem se zaradi domače naloge razgovarjal. (Odloži šolske reči.) Veste, mati, za nalogo imamo popis zime in veselja pozimi.

Mati: No, to pa ne bo težko, gotovo boš dobro sestavil popis. Ali vidva nimata naloge za jutri?

Franček: Jaz danes nisem dobil nikakršne naloge!

Anica: O, jaz tudi ne!

Mati: No, moji ljubčki, oddahnite se malo, odpočijte se od pota in napora, medtem pa tukaj použijte vsak svoj košček kruha in jabolko za malo južino, da se okrepčate! Res, prav vesela sem, da ste bili v šoli vsi pridni in pazljivi ter prišli veseli in zadovoljni domov. — Kdor vestno izpolni svojo dolžnost, temu je srce veselo in lahko.

Peti prizor.

Franček (se bliža materi in jo prav zaupljivo vpraša): Mati!

Mati: Kaj želiš, dravec moj?

Franček: Ali je res, da bo že skoro hodil sveti Miklavž in nosil otrokom toliko lepih reči?

Mati: Da, res je, ljubček moj; a zakaj me neki to vprašuješ? In zakaj ste vsi tako veseli?

Franček: Oh, zato, ker se že tako veselim njegovega prihoda, še bolj pa njegovih lepih daril. — Ne morem vam povedati, kako ga imam rad, tega ljubega in dobrega svetega Miklavža.

Mati: Že nocoj pride pogledat k pridnim otrokom.

Otroci (veselo poskočijo): Juhej, juhu! Že nocoj!

Že prihaja!

Jožek: Oh, mati, tudi jaz imam svetega Miklavža rad, ker je ves zlat!

Anžica: Jaz ga pa imam rada, bodisi zlat ali ne zlat, ker vem, da je tako dober, posebno pa še nam otrokom!

Mati: Da, sveti Miklavž je res dober gospod, toda le pridnim otrokom prinese kaj dobrega in lepega, a nagajivim in razposajenim pa to — kar zaslužijo.

Jožek: Ojoj, že vem — šibo jim prinese — prav košato in široko brezovko.

Mati: Da, da, brezovko, ki je kaj dobro zdravilo in oljnato mazilo za tiste otroške bolezni, ki jim pravimo svojeglavnost, nepokorščina in lenoba!

Jožek: Veste, mati, saj ni treba Miklavžu povedati vsega, kadar nismo pridni in dobri.

Franček: Tudi mu ni treba praviti, kolikokrat se na ledu drsam ali sankam ali pa po tleh plazim in trgam hlače.

Anica: Prosim, mati, nikar ne povejte Miklavžu, da sem včeraj vso smetano na mleku polizala in potem še mleko po omari razlila.

Mati: No, sveti Miklavž že to sam dobro ve, in ne bo mi treba o vas ničesar pripovedovati.

Anica: Toda, kar se mene tiče, mu pa le povejte, da že znam na štiri igle plesti, da je nogavica že dolga ter bom skoro znala tudi rokavice narediti. Upam, da mi potlej prinese izvestno kaj lepega.

Jože: Če meni ničesar ne prinese, potem pa tudi ne bom nikoli več priden!

Mati: Ti, Jožek, Jožek, tako govoriti ni lepo, opominjam vas, ljubi moji otroci, bodite vedno le lepih besed, če hočete biti srečni! Saj poznate slovenski pregovor, ki pravi: „Lepa beseda lepo mesto najde!“ — Res, hud jezik je največje zlo na svetu. Hudoben jezik je kriv nemira in sovraštva med prijatelji v soseski ali celi fari, stori nesrečne posamezne osebe in cele družine. — Hud jezik je oster meč, ki človeka v srce zbode in zamori. Torej, varujte se hudih jezikov. Govorimo le malo, pa poslušajmo več. Govoriti je srebro, molčati pa zlato. Vedno prej dobro premislimo, preden kaj izustimo.

Jožek: Ali veste kaj več o svetem Miklavžu?

Franček: Preljuba mati, povejte nam kaj o svetem Miklavžu, kako je bil srečen!

Anica: O njegovi mladosti.

Jožek: In pa o njegovi dobrotljivosti.

Mati: Prav rada vam ustrezem, če me le hočete pazljivo poslušati.

Vsi otroci: Da, hočemo vas prav zvesto poslušati in si vse dobro zapomniti.

Mati: Tedaj se pripravite in posedite okrog mene. (Posedejo.)

Franček: No, mati, zdaj pa le začnite, vsi smo že pripravljeni.

Anica: Z dobro nategnjenimi in odprtimi ušesi.

Jožek: In z odprtimi očmi in usti.

Mati: Sveti Miklavž je bil že pri svojem rojstvu čez vse srečen. Imel je poštene, bogate, dobre in skrbne starše, kar je za otroke prva in največja sreča. — Odgojili so ga skrbno. Že v prvi mladosti so ga vadili pridno delati in miloščino deliti. — Doma pa je bil v Patariji v Mali Aziji.

Anica: Mati, kje pa je to?

Franček: Ali je ta kraj daleč od nas?

Jožek: Jaz pa vem, zemljevid nam kaže, da je to mesto daleč tam za Sredozemskim morjem — na Jutrovem!

Mati: No, bo že menda res tako, saj Jožek ima vedno enojko v zemljepisju. — Poslušajte me dalje! Dobri starši so mu na kužni boleznii nagloma umrli in vse njihovo imetje je pripadlo Miklavžu kot dedščina, ki jo je večinoma razdelil med siromake. — Potoval je tudi v sveto deželo in ko se je vrnil, je bil v mestu Myry izvoljen za škofa.

Franček: Aha, zato hodi še tudi zdaj kot škof oblečen po svetu.

Ali se, Vlasta, Miklavža bojiš?

Jožek: Ogrnjen je z bogato pozlačenim plaščem, glavo ima pokrito z visoko mitro, v roki pa drži zakrivljeno srebrno palico ter nosi dolgo belo brado kakor častivreden mož.

Anica: Pa eden ali dva angela ga vedno spremljata, ki nosita v košarici njegove lepe darove za otroke po svetu.

Mati: Zdaj pride na vrsto najzanimivejši del iz njegovega življenja — torej le nekoliko časa me še poslušajte in potrpite. Sveti Miklavž je v svojem škofovskem mestu zvedel za ubožno družino z očetom in tremi odraslimi

hčerami, ki se mu je smilila. Sklenil je, da jo krepko in izdatno z denarji podpira, boječ se, da bi se ne izneverila poštemu življenju. V treh nočeh je zapored vsak večer skozi okno v njihovo stanovanje na skrivnem vrgel možnjo, kjer je bilo veliko denarja, kolikor jim ga je bilo potrebno, da si je vsaka teh treh hčerá ubožnega očeta prav lahko kot nevesta napravila lepo balo za možitev.

Jožek: Oh, ko bi pač sveti Miklavž tudi meni hotel prinesiti možnjo s tolikimi denarji, da bi si z njimi mogel sam kupiti toplo zimsko obleko za šolo, da bi je potem vam ne bilo potreba mi kupovati; saj vem, da vas časih kaj hudo za kronice ščiplje, odkar je oče v tujini in ne more več denarja domov pošiljati; oh, mati, takrat se mi jako smilite.

Mati: Dragi moj Jožek, prav praviš, vse je resnica! No, zdaj pa naj še nadaljujem v svoji pripovedki o svetem Miklavžu. Sveti Miklavž je delal razne velike čudeže. Tako je nekoč tri mrtve mladeniče obudil k življenju in pri viharjih na morju in drugih nesrečah na kopnem se je izkazoval mogočnega pomočnika; ozdravljal je razne bolnike. Zato pa je sveti Miklavž varuh vsem, ki na vodi delajo, n. pr. mornarjem, brodnikom, mlinarjem, splavarjem in pericam, ki ga zato tudi posebno časte.

Jožek: Kaj ne, tako kakor kovači, peki, fužinarji, steklarji, gasilci, ki imajo z ognjem opraviti, svetega Florijana?

Anica: Gotovo!

Mati: Pustite me zdaj, naj končam svojo povest o svetem Miklavžu, ker moram potem iti še pogledat ven v kuhinjo, v hlev in v skedenj.

Franček: No, le, mati!

Mati: Ko se je za rimskega cesarja Diokleciana pričelo kruto preganjanje kristjanov, takrat je bil tudi sveti Miklavž ujet in vržen v ječo. — Šele pod Konstantinom je bil oproščen. Umrl je 6. decembra, in zato ta dan obhajamo njegov spomin in god. — Tako, to je zdaj vsa moja pripovedka o svetem Miklavžu, ki sem jo v svojih dekliških letih večkrat čitala. — Zdaj pa moram iti malo po vnanjih opravkih, vi pa tudi pojdite malo na zrak, preden se popolnoma zmračí.

Jožek: Mati, prosim, ali se smem iti malo s Frančkom po ledu drsat ali pa sankat?

Anica: Jaz bi pa rada takoj danes ubogim ptičicam suhih krušnih skorjic nadrobila in jim potosila ter v pripravljeno škrinjico nasula, da jih pozobljejo, ker so gotovo tudi lačne.

Mati: Ah, to je prav lepo in hvalevredno, Anica, da si tako milosrčna do živalc; le stori, kar si se namenila! — In ti, Jožek in Franček, pa le pojdita, samo to glejta, da se vama kaj ne zgodi in da o pravem času prideta domov, da potem skupno pričakujemo Miklavža, če se kaj oglasi pri nas.

Otroci: Hvala, mati! Pridemo gotovo. Juhuhu! (Stečejo iz sobe.)

Drugo dejanje.

Predeš se zastor dvigne, posnemanje zvonjenja „Ave Marija“. Soba ista.

Prvi prizor.

Mati z otroki sedi za mizo. Vsak ima svoje delo: mati šiva, Jožek piše nalogo, Franček čita knjigo, Anica plete.

Mati: Kako sem vesela, da ste me, ljubi moji otroci, tako lepo slušali in prišli vsi pravočasno domov. Anica, ali si dovolj nadrobila krušnih drobtin za ptičice?

Anica: Precej sem jih nasula in ko sem nehala, je že priskakljalo par ptičic in začelo zobati.

Jožek (odloži pero): No, zdaj sem pa gotov s svojo nalogo in sem že popolnoma pripravljen za Miklavžev sprejem. Samo nalogo moram še poprej enkrat prečitati, da še popravim kako pomoto, ki se mi je morebiti vrnila.

Mati: Jožek, čitaj glasno, da bomo tudi mi drugi čuli, kaj vse si skupaj stlačil in spisal!

Jožek (glasno čita svojo nalogo):

Popis zime.

Zima je letni čas. Začne se z 21. grudnom, konča pa z 21. marcem. Pozimi je navadno vse belo, ker pade sneg in nastane časih hud mraz, da drevice poka in da pod nogami škriplje. Kadar pade prvi sneg, je to za otroke veliko veselje, ker se potem lahko po snegu sankajo, po ledu drsajo, v snegu kopljejo in napravljajo sneženega moža. Pozimi ljudje in živali veliko trpe. Na oknih se delajo v mrazu lepe ledene rože. Pozimi so noči dolge, dnevi pa jako kratki. Živini zraste daljša in gostejša dlaka. Za zimo se vsi z drvimi in premogom preskrbijo, da si lahko peči zakurimo in potem pri peči grejemo. Pozimi obhajamo vesele božične praznike in si želimo drug drugemu veselo novo leto. Pozimi vsa priroda spi in počiva. Vsak se boji hude zime. — No, povejte mi, ali nisem naloge dobro pogodil, tako da bo gospod učitelj gotovo zadovoljen z njo, kadar jo pregleda?

Mati: No, no, to pa že to! Pa tudi sveti Miklavž o tej tvoji nalogi lahko kaj zve in mogoče ti zato tudi kaj več prinese.

Drugi prizor.

Mati gre iz sobe in pusti otroke same. Franček, Anica in Jožek stopijo medtem skupaj k zaupnemu pogovoru o Miklavževem večeru.

Franček: Torej nocoj je tisti srečni večer za nas otroke, ko bo sveti Miklavž okolo hodil in svoje darove nosil in delil; treba mu bo nastaviti primerno posodo na mizo, kamor lahko ponoči odloži svoja darila. Kako sem že radoveden, kaj mi prinese. Najrajši bi pač imel, da mi prinese konjička, ki na repu piska „fi-fi“, kakršnega je mlinarjevemu Mihcu oni dan oče prinesel s semnja.

Anica: Jaz bi si pa najbolj želela lepo veliko punčko z gibljivimi očesci in kodrastimi lasmi.

Jožek: Kakor mi je mati pravila, bo hodil dvakrat, in sicer zdaj zvečer, dokler še bedimo, in potem pozno v noči, ko bomo že vsi v najboljšem spanju. — Jaz nastavim tisti veliki pehar, kamor mati navadno shranjuje jajca.

Anica: Jaz nastavim ono skledo, kamor mati poleti trebi solato; kaj pa nastaviš ti, Franček?

Franček: Jaz, jaz pa nastavim tisto globoko skledo, ki je tako lepo rožasta. Bog daj, da bi mi jo sveti Miklavž polno nadeval!

Razgovor po Miklavževem večeru.

Anica: K nam pride gotovo obakrat, vsaj mati misli tako, in tudi mi upamo, kajne?

Franček: Treba bo, preden gremo spat, vsaj eno okno malo odpreti in tudi ponoči odprto pustiti, da sveti Miklavž lažje v sobo pride in odloži svoje darove.

Tretji prizor.

Mati se vrne.

Anica: Če meni sv. Miklavž kaj denarja prinese, vržem takoj deset vinarjev v nabiralnik Ciril-Methodove družbe.

Franček: Jaz tudi.

Jožek: Tudi jaz utegnem vanj vreči kak vinar.

Mati: To so lepe besede, ljubi moji otroci, da, storili bi dobro delo svojemu narodu. Družba sv. Cirila in Metoda zares potrebuje denarja. Ona skrbi za vaše male brate in sestrice ob mejah naše slovenske domovine s tem, da jim ustanavlja šole, v katerih se učijo v materinskem jeziku, da se ne odtujijo svojemu slovenskemu narodu in ne postanejo naši nasprotniki.

Angel (zunaj pred durmi pozvoni).

Franček: Čuj, čuj, Anica, poslušaj! Zdi se mi, da slišim zvonček zunaj pred hišnimi vrati!

Anica: Res je, tudi jaz sem slišala nekaj.

Jožek: Morda pa zvoni že angel in naznanja Miklavžev prihod?

Mati: Najbrže bo to. Otroci, odmaknimo mizo in stole ter naredimo prostor za Miklavžev obisk. (Vsi pomagajo pohištvo odmikati.)

Hudobec (pred durmi močno zarožlja z verigo).

Franček: Oh, mati, to je gotovo parkelj, jaz se kar pod mizo skrijem.

Anica: Parkelj navadno tudi svetega Miklavža po svetu spremlja in jemlje malopridne otroke in jih pobira v svoj koš.

Mati: In če bi res tudi bil parkelj, kar nič se ne bojte, ljubi otroci: prosila bom svetega Miklavža, da pusti parklja zunaj in da le sam z angeli pride v sobo.

Četrti prizor.

Prvi angel (pozvoni in stopi naprej v sobo).

Sv. Miklavž (v svoji svečanostni škofovski obleki veličastno stopi v sobo in za njim drugi angel).

Sv. Miklavž: Hvaljen bodi Bog — Bog Sabaoť, Bog vojnih čet! Hvaljen bodi gospod Bog Jezus Kristus, ki me pošilja iz visokih nebes dol na nizko grešno zemljo pogledat k otrokom ubogih zemljanov, če so kaj pridni, bogaboječi in lepovedni.

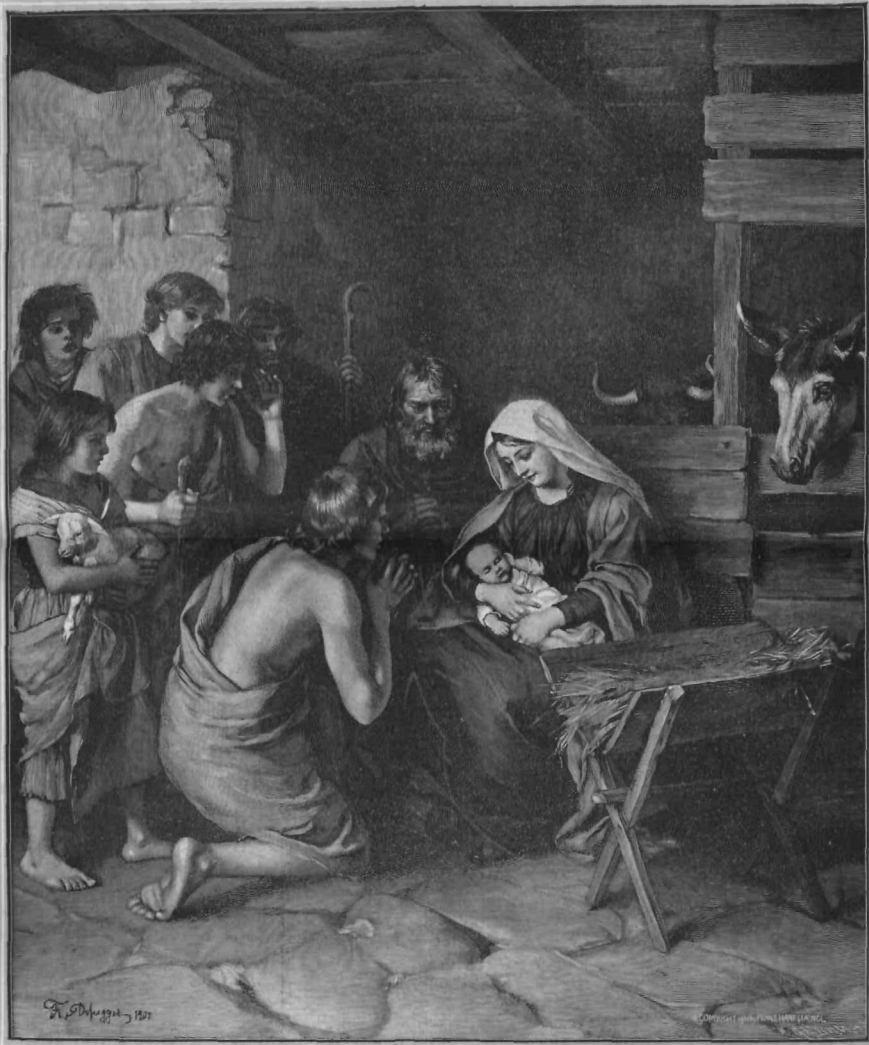
Mati (prestrašene otroke Miklavžu predstavlja): Prosim vas, sveti gospod Miklavž, tukaj-le vam predstavljam svoje otroke, ki mi jih je ljubi Bog izročil v varstvo in vzgojo. Tu-le je Franček najmlajši, tu je Anica srednja in tu-le najstarejši Jožek, vsi so pridni, radi molijo in delajo in se pridno učijo pa tudi slušajo. Prosim vas prav lepo, da jih Bogu v nebesih priporočite, pred hudim parkljem pa varujete, ker so boječi.

Miklavž: No, to je lepo slišati in veselim se, da bom mogel Bogu vse najboljše sporočiti, ko pridem nazaj v svojo pravo nebeško domovino. Rad bi pa slišal, kako znajo vaši otroci moliti in kaj vedo še drugega iz šole povedati. Ti najmlajši Franček, molí lepo počasno očenaš!

Franček (molí očenaš).

Miklavž: Prav lepo si odmolil. Ali veš še kaj drugega povedati iz šole?

Franček: Povedati znam deklamacijo „O veselem otroku“. (Deklamuje.)

ROJSTVO GOSPODOVO

Veseli otrok.

Otrok živim v veselji,
zabavno se igram,
vse gre po moji želji,
ker v srcu mir imam.

Prepevam pesmi glasne,
ko zjutraj se zbudim,
in kadar dan ugasne,
pokojno brž zaspim.

Miklavž: Dobro si govoril. No, zdaj boš pa ti, Anica, molila „Češčena si Marija“.

Anica (moli).

Miklavž: Ali znaš kaj zapeti?

Anica: Znam zapeti: Sem slovenska deklica. (Zapoje znano narodno pesem.)

Miklavž: Ah, lepo si zapela, le bodi vedno navdušena Slovenka in svojemu narodu zvesta hčerka. — Zdaj pa še ti, Jožek, moli Apostolsko vero!

Jožek (moli).

Miklavž: In kaj nam boš povedal ti?

Jožek: Deklamovati znam Gregorčičev „Naš narodni dom“.

Miklavž: Prepričal sem se, da je vaša dobra mati govorila resnico, ko vas je hvalila, da ste pridni. Tudi jaz vas moram prav iz srca pohvaliti. Ti nadangel, pa stopi bliže in daj v znamenje moje popolne zadovoljnosti vsakomur izmed teh treh otrok lep dar v spomin, pa vsem trem enako, zato ker so vsi enako pridni.

Angel (izvrši naročilo).

Miklavž: Da bodo pa otroci videli, kakšni so hudobci, zato dovoljujem, da se za par trenutkov tudi parkelj prikaže v sobo, seve, da ne sme nobenemu nič žalega storiti. (Potrka s palico na tla. Jožek se hitro skrije pod mizo, Franček in Anica pa se oba okleneta matere.)

Peti prizor.

Hudobec (vstopi rožljaje z verigo in z rjoventjem in ostane zadaj).

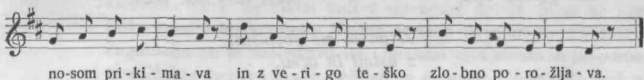
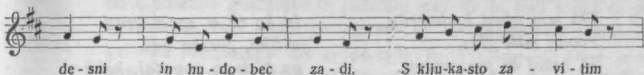
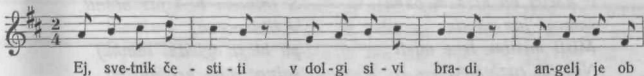
Miklavž (ga zavrača z roko in mu končno s prstom pokaže vrata, nakar parkelj zarožlja, zopet zatuli ter odide): Vidite, otroci, tak je hudobec. Toda pridni in dobri otroci so varni pred njim. Zato ostanite kakor ste bili doslej! Učite se pridno in nabirajte si v mladosti zaklade učenosti! Ljubite svoje dobre starše, svoj domači kraj, pa tudi svoj narod. Ostanite vedno zvesti Slovenci, srce polno navdušenja in narodnega ognja. Zakaj največja propalica je — izdajica svojega naroda, ki se iz dobičkaželjnosti ali slavo-hlepnosti izneveri svojemu narodu! In sedaj moram naprej še v druge hiše pogledat, kako je drugod. Ostanite zdravi! Upajmo, da se prihodnje leto zopet vidimo.

Zavese pade.

Zavesa se dvigne še enkrat in pokaže se živa podoba v bengalični luči in dveh skupinah.

1. skupina: v sredi sv. Miklavž, na desni angel, na levi parkelj, Miklavž v levi palico držeč, z desno deco blagoslavlja.

2. skupina: mati, Anica, Franček in Jožek. Anica stopi naprej in zapoje pesem:

Rad bi nas po vrsti
v koš nahrbtni spravil,
z brezovo metlico
naše grehe zdravil.

Pa ne boš — rogatec,
pihal nam še kaše,
saj od tvojih lepše
čednosti so naše.

Le poglej krilatca,
ki ljubeče gleda,
tvojo moč njegova
ukroti beseda.

Le poglej Miklavža
s palico srebrno,
če te z njo nažene,
padeš v brezno črno.

In svetnik z desnico
deco blagoslavlja,
za spomin darove
lepe ji ostavlja.

Konec.

Zvečer.

*Kakor ptica lahkokrila
plava v gorsko vas
iz dolinice prelestne
zvona mili glas*

*V kočici ob nizkem oknu
samcat jaz slonim.
Misli mislim, lepe misli . . .
Naj jih razložim? —*

*Da sem ptica lahkokrila,
zvona mili glas,
ej, takoj bi jaz ostavil.
tiho gorsko vas.*

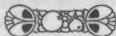
*In pod nebom splul bi jasnim
daleč v ono stran,
kjer se vtaplja zlato solnce
v tihi ocean.*

*S solncem bi i jaz utonil
v tihi ocean,
pa bi si ogledal tamkaj
solнца dom krasan.*

*In ko bi se zopet vrnil
v tiho, gorsko vas,
pa bi vam povedal, kolik
videl tam sem kras*

*Vi pa bi me poslušali
z ustmi in očmi,
pa bi srčno si želeli
v ocean še vi.*

Janko Polák.

JANKO POLÁK:

Kulturno delo Habsburžanov.

Zgodovinska črtica.

Glavni rod Habsburžanov gospodari v naši državi že sedmo stoletje. Ume se, da je v tem dolgem času silno napredovala naša država v kulturnem oziru. Slabotna in neznanata je bila za *Rudolfa I. Habsburškega*, ustanovnika rodu Habsburžanov, v primeri s to, ki ji gospodari sedaj naš presvetli cesar Franc Jožef I.

Rudolfa I. Habsburškega sin *Albreht I.* si je predvsem prizadeval, da razširi in pomnoži svoja rodovinska posestva. Dosegel je pri tem celo to, da so si izvolili Čehi njegovega sina Rudolfa za svojega kralja.

Važen izmed Habsburžanov je tudi *Albreht II.* Uvedel je hišni red, da naj vlada v imenu ostalih sinov vsekdar samo najstarejši sin skupne in nerazdeljene avstrijske dežele. Za njegove vlade so bila nekatera leta za našo državo strašna. To strahoto so povzročile najprej ogromne trope kobilic, potem pa črna kuga, ki je razsajala dve leti tako hudo, da je uničila eno

tretjino vseh ljudi v naši državi. Izprva so menili ljudje, da so temu vzrok zvezde repatice. Pozneje pa so obdolžili Jude. In razvnelo se je strašno preganjanje nedolžnih Judov. Požigali so jim domove in jih klali kot živino. Ker na delo ni nihče mislil, je pritisnila tudi lakota. V teh strašnih časih je bil Albreht II. ljubezniv oče svojim podložnikom.

Rudolf IV. je podpiral znanosti in umetnosti. Ustanovil je na Dunaju vseučilišče in je dal zidati istotam imenitno cerkev sv. Štefana. Za nas Slovence pa je važen on še posebno zaradi tega, ker je ustanovil mesto Rudolfovo ali Novo Mesto in mu dal imenitne pravice, kakor samosvojo občinsko upravo, sodnijo, prosto trgovsko in obrtništvo, mitničarstvo, ribištvo, posebne gozdarske in pašniške pravice in tudi sedež in glas v dežel-nem zboru. Tudi kapiteljsko cerkev so zgradili najbrže takrat.

Za *Friderika V.* so si osvojili Turki Carigrad, Diaz je odkril pot v Vzhodno Indijo, Krištof Kolumb pa Ameriko. Za njegove vlade pa so pridri krvoločni Turki devetkrat tudi v slovenske dežele. Silno so trpeli naši pradedje pred temi krvoloki! Vkljub turškim navalom se je večala naša država. Zagotovilo se je nasledstvo na Ogrskem in Češkem in po poroki njegovega sina Maksa tudi v drugih deželah in državah. On je tudi prvi nadel avstrijskim vojvodam svoje vrste nadvojvodski častni naziv.

Njegov sin *Maks I.* je važen posebno zaradi tega, ker je uvedel nov policijski red, pošto, izboljšal vojaštvo in ustanovil prvo stalno vojsko v naši državi.

Za *Ferdinanda I.* so se pojavili kmetiški upori. Graščaki so kmete tako zatirali, da jim je bilo obupati. Uprli so se takemu strahovitemu nasilju. Pa upori niso izdali nič. Udušili so jih, in ostalo je zopet vse pri starem. Tuintam pa je bilo še slabše nego pa je bilo poprej. Za *Ferdinanda I.* so pridri tudi Turki prvič pred Dunaj. Nikolaj Salmski je rešil Dunaj pred krvoločnim Sulejmanom II. V tem času se je jelo širiti po naši državi tudi luteranstvo. Na Kranjskem je širil to vero posebno Primož Trubar. Kmetje so se oprijemali nove vere posebno zaradi tega tako radi, ker so menili, da jih reši nova vera nasilja graščakov.

Za *Maksa II.* je zaznamovati drugo drvenje Sulejmana II. proti Dunaju. Ustavil ga je slavni junak Nikolaj Zrinjski pri Sigetu. Padel je slavni junak Nikolaj Zrinjski, pa tudi Sulejman II. je umrl od starosti in jeze, še preden je osvojil Siget.

Rudolf II. se je pečal silno rad z znanostmi. Rad bi bil iznašel izdelovanje zlata; zbiral je slike, starine, dragocenosti, in na njegovem domu so živeli takrat najbolj sloveči zvezdoznanci. Omenjam samo Keplerja, ki je dokazal eliptično pot naše zemlje. Za vladarske posle pa se ni menil dosti. Uradniki so kmete silno tlačili, vojaki niso dobivali plače, in luteranom je vzel versko svobodo, ki jim jo je bil dal Maks II..

Bridki časi so se začeli za našo državo pod *Ferdinandom II.* V tem času se je vnela vojna, ki je trajala dolgih trideset let. Ferdinand II. je vzel luterancem vse pravice in je pozval jezuite v državo. Češka dežela, ki

jo je tridesetletna vojna skoraj povsem uničila, je postala dedna dežela. *Ferdinand III.* je dal luterancem zopet več prostosti.

Za *Leopolda I.* so pridri Turki pod vodstvom Kare Mustafe drugič pred Dunaj. Starembeg, Karel Lotarinški in Ivan Sobieski so junaki, ki so rešili Dunaj pred krvolokom. Leopold I. je tudi ustanovil prvo stalno vojsko, kakor jo imamo sedaj. Bil je Leopold I. sploh jako naobražen, pravičen, dobrosrčen in pobožen vladar. Ustanovil je vseučilišče v Inomostu in v Vratislavi.

Še boljši je bil *Jožef I.* Ta je bil silno omikan, v državnih zadevah izveden, moder in odločen vladar. Škoda, da je umrl tako mlad.

Karel VI. je važen zaradi pragmatične sankcije. Ta določa: 1. Avstrijske dedne dežele se ne smejo razdeliti nikdar. 2. Če izmre moški rod, naj nasleduje v istem redu ženski rod. Veliko pozornost je posvečal cestam in rekam. Trst in Reko je oklical za svobodni pristanišči. Tudi cesta iz Trsta do Dunaja je njegovo delo. In prav zaradi te ceste je važen vladar tudi za Slovence. Dvorno knjižnico je sicer pomnožil, a šolstvo je bilo za njegove vlade silno na slabem. Ljubil pa je glasbo, kiparstvo in stavbarstvo.

Ena izmed najvažnejših Habsburžanov pa je *Marija Terezija*. Ona je uredila državo, denarstvo, vojaštvo in šolstvo. Dokaj je storila tudi za kmeta. Še več pa je storil njen blagi sin cesar *Jožef II.* Ta je razglasil versko svobodo po vsi državi. S tem razglasom so dobili luteranci in nedini pravoslavni versko svobodo in več državljanskih pravic. On je tudi odpravil suženstvo kmetiškega stanu. Odpravil pa je tudi cehovske pravice, preuredil sodnije, davke in pomorsko kupčijo. Glavni namen njegov pa je bil osredotočiti ustavo in upravo vse države. To je rodilo povsod dokaj odpora. Skrbel pa je tudi za duševni razvitek svojih podložnikov. Pomnoževal je šole in zbiral učenjake v svoji državi. Tudi slikarstvo in glasbo je podpiral. On je ustanovil tudi dvorno gledališče na Dunaju. Na Slovenskem so živeli takrat: Žiga Cojz, Valentin Vodnik, Linhart in Kopitar.

Za *Leopolda II.* je izbruhnila na Francozkem revolucija, katere žrtev sta bila tudi kralj Ljudevit XVI. in pa njegova soproga kraljica Marija Antonija, najmlajša hči Marije Terezije.

Veliko je trpela naša država tudi za vlade *Franca II.* Napoleon I. Bonaparte je divjal takrat po Evropi, in vojna je sledila vojni. V teh vojnah pa je trpela naša država skoraj največ. In v teh bridkih dneh se je rodilo naše cesarstvo. Cesar Franc II. je hodil rad med ljudstvo. Uredil je pravoslovje, pomnožil šole in ustanovil prve realke. Znanosti so bile v tem času malo uvaževane. Sosebno malo so upoštevali zgodovino. Imenitni možje iz te dobe so: Valentin Vodnik, Franc Prešeren, A. M. Slomšek. V tem času so ustanovili tudi prve kmetijske družbe, zavarovalnice, hranilnice in posojilnice. Tudi „Ljubljanska hranilnica“ je bila ustanovljena takrat. Obrtnost so podpirale tvornice, kupčijo pa velikanske ceste. Tudi železnice in parobrodstvo so se jele razvijati. Iztekla pa je prva železnica od Dunaja do Oderberga šele za vlade cesarja *Ferdinanda I. Dobrotljivega*. Tudi prvi

brzjavi in mostovi na verige so iz te dobe. V tej dobi so ustanovili tudi „Akademijo znanosti“. Silno pa se je razvijalo v tej dobi zdravstvo.

Cesar *Franc Jožef I.* je važen predvsem zaradi tega, ker je on prvi, ki je kmeta povsem osvobodil. Za njegove vlade pa se je storilo toliko važnega, da ni moči vsega naštetih. Omenjamo samo najvažnejše. Za vlade našega cesarja Franc Jožefa I. je iztekla „Južna železnica“ od Dunaja do Trsta. V tej dobi so ustanovili tudi parobrodno družbo „Avstrijski Lojd“. Izboljšali so vojaštvo in mornarico. Šolstvo se je silno povzdignilo. Ustanovilo se je na tisoče ljudskih šol. Uvedli so tudi osemletno šolsko dobo. Svojim državljanom je cesar dal ustavo. Rudarstvo in tvorničarstvo sta se silno povzdignila. Za izdelovanje orožja so ustanovili na Dunaju velikanski arzenal. Uravnali so mnogo rek, sezidali še več železniških prog. Dokaj so odprli tudi muzejev za shranjevanje zgodovinskih ostankov. Uvedli so nove mere in uteži. Na pošti so uvedli dopisnice, razglednice in pošne hranilnice. Vso svojo pozornost pa je posvečal cesar Franc Jožef I. vsekdar tudi zemljepisnim in zgodovinskim raziskavanjem, zidarstvu, kiparstvu, slikarstvu, pesništvu in sploh vsem sročkam znanosti in umetnosti.

MIHAEL LEVSTIK.

Vrabc in konj.

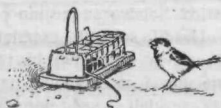

rzlo je bilo, da je stopinja hreščala po snegu. Sestradan vrabc je iztikal po odpadkih in smeteh pred gostilnico, če bi morda dobil kako zrnce za svoj prazni želodec. A ves trud je bil brezuspešen. Žalosten je zletel na rob krčmarskih jasli, ki je pod njimi dremalo staro, suho in mršavo kljuse.

„Tudi ti nimaš nič!“ je vrabc začivkal, ko je videl, da so jasli popolnoma prazne. „Niti zrnca nimam siromak, da bi si utolažil moreči glad. Zavidam te, prijatelj konj! Sicer te tudi privija v želodcu in pretresa mraz. Toda kmalu boš v topli staji. Nasujejo ti ovsu za večerjo. Jaz pa naj poginem od gladu in mraza. Zares, obupati mi je in smrti si želim!“

„Oj, nespametna stvar!“ mu je odgovoril konj, „pač ne veš, kaj govoriš. Res morda pridem nocoj v svojo stajo, če se moj gospodar, ki sedi sedaj v krčmi še o pravem času spomni na dom. Toda moja staja je pusta in mrzla. V jasli mi ne vsipljejo več ovsu in dišečega sena, tisti srečni časi

so že minili davno. Mene krmijo le s pusto slamo in z bičem. In tako se mi bo godilo dotlej, da poginem od gladu in trpljenja. Tvoje trpljenje pa kmalu neha. Zopet ti zacvete mila pomlad, ki ti bogato obloži mizo z najslastnejšimi jedili. Zopet boš užival veselje in srečo, kakršna se meni pač nikdar več ne vrne. Potrpi tedaj, ker še ne veš, kaj je gorje!

MIHAEL LEVSTIK.

Pero in cekini.

ograt trgovec je nečesa iskal v svoji blagajnici. Pri tem opraviilu mu zdrkne zarjavelo pero v predal, kjer je bilo shranjenih mnogo cekinov. Komaj je zopet zaprl železne duri blagajnice, že so se začeli ošabni cekini jeziti nad bornim tujcem, ki je vendarle slučajno zašel v to imenitno družbo.

„Kako se upaš med nas, ti stara ničvredna smet? Saj smo vendar gospodje, ki vladamo svet! Vsakdo hrepeni za nami, a tebe pa se boje celo na smetišču!“ so govorili strastno ošabni cekini.

„Počasi, slavni gospodje!“ jim odgovori pero. „Res sem postalo nesposobno za delo in sem izgubilo vsakršno vrednost. Toda pomislite le, mojemu bratu — jeklenemu stroju — v kovavnici se morate zahvaliti, da ste zagledali beli dan. A da ste prišli le sem ne le vi, ampak tudi tisoči in tisoči vaših tovarišev, v to sem žrtvovalo ravno jaz vse svoje moči!“

Cekini so osramočeni umolknili, ker so spoznali vrednost in pomen peresa.

Senčna podoba

Kužek laja: Hav-hav-hav!

Rešitev številčne naloge v enajsti številki.

Miza — zima.

Prav so rešili: Stanko Rošker, učenec II. razr. v Loki pri Žusmu; Milica Slanc, učenka IV. razr. v Petrovčah; Anton Arko, učenec IV. razr. v Ribnici; S. Grmovšek, učenec IV. razr. v Pilštajnu; Jozefa Kramar, Vida Zupančič, Marija Petric, Mihela Petric, Ivana Kirchmajer, učenke II. razr. v Ratečah na Gorenjskem; Viktor in Ciril Porekar, Anton Plavec-Kršnikov, učenci na Humu pri Ormožu; Tatjana, Vlasta in Vida Horvat v Ptuj; Boris, Halka in Dušan Pirc v Kranju.

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Oprostite, da Vas nadlegujem. Stara sem 10 let. Obiskujem 2. raz. 2. odd. V šolo hodim kaj rada, ker imamo dobrega gospoda učitelja in gospo učiteljico. Do Božiča se bomo naučili igrice „Deklica s tamburico“. Drugič Vam pišem, kako bo igra uspela. Pri nas je to jesen padel že trikrat sneg. Prvič 21. septembra, ki je pa že drugi dan dopoldan skopnel; drugič je padel 2. novembra, pa je tudi naslednji dan izginil, tretjič je zamelo 10. novembra nad en decimeter.

Ta sneg pa še pokriva zemljo, vendar se že kažeje izbrisnine. Ker je tukaj dolga zima, pravijo našemu kraju Kranjska Sibirija. Srčno Vas pozdravlja vdana

Josipina Kramarjeva,
Rateče na Gorenjskem.

Odgovor:

Ljuba Josipina!

Razumem, da Te veseli hoditi v šolo, ker imaš dobrega učitelja in dobro učiteljico. Kaj bi pa tudi sedaj pozimi počela? Tako si pa malo v šoli, malo doma, malo se učiš, malo igraš (morda tudi časih malo nagajaš) — pa čas hitro mine. Res je, večino leta imate zimo. A tudi zima je krasna tamkaj pod gorskimi velikani. Pa visok sneg zapade, kajne? To se moraš dobro obleči, da Te preveč ne zebe! Gotovo si vsa lepo zavita, samo nosek kukca venkaj v beli svet.

Spoštovani gospod Doropoljski!

Rada Vam bi že prej pisala, pa nisem znala. Večkrat sem gledala podobne v „Zvončku“. Videla sem tudi narisano deklico, ki stoji na klopci. Tako sliko imam tudi sama. Spodaj je tiskana lepa pesemca: „Deklica na klopci.“ To pesemco je zložil gospod E. Gangl. Zato imam tega gospoda jako rada in se mu za pesemco srčno zahvaljujem. Tudi v šoli se učim iz njegovega berila. Letos sem prišla iz Budanj v Ljubljano. Sem v 3. a razredu pri sv. Jakobu. Moja gosposočna se piše Albina Sarkova. Učenke se pri nji dosti lepega

naučimo. Zadnjič sem prinesla domov šolsko naznanilo. Ata in mama sta reka, da bo videl izpričevalo sveti Miklavž. Vsak večer molim, da bi mi kaj prinesel. Prav rada bi imela mufl, da bi me ne zeblo, ker hodim daleč v šolo. Pisala Vam bom vse, kar mi prinese. Parklja se pa hudo bojim, ker sem ga že enkrat videla. Ali res parkelj vzame poredne otroke? Jaz se mu bom skrila, potem pa naj me išče. Tu je včeraj padal sneg. Vesela sem bila in pela:

Metete, metete
okolo naše tete;
okolo našega strica,
ki ima kosmata lica.

Srčno Vas pozdravlja vdana
Anica Korošnetova
v Ljubljani.

Odgovor:

Ljuba Anica!

Kako Te naj pa parkelj vzame, ako Te ne vidi? Kar skrivaj se pred njim, a najbolje je, če si vedno lepo pridna in dobra, potem se Ti ni treba bati ni hudobca ni nikogar drugega. Videla si podobo „Deklica na klopci“. Zdi se mi, da si ta deklica Ti, zato pa ni nič čudnega, če imaš tako podobo Ti sama.

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Zopet bi se rada stisnila v Vaš kotichek, da bi se z Vami nekoliko pogovorila. Vsak, kdor že kaj zna pisati, vsak se rad stisne v Vaš ljubi kotichek. Oh, kako jaz rada berem Vaš ljubi mladinski list „Zvonček“! V tem pismu Vas vabim, pridite zopet enkrat k nam, da Vas bom poznala. Povem Vam pa, da imamo pri nas jako lepo muciko. Črna in bela je in pravimo ji „Mimček“. Na vratu nosi lepo rdečo pentljo. Jako je prijazna. Gospodu barjanskemu nadučitelju je bila prav všeč, ko jo je videl. Vem, da je boste tudi Vi veseli. Lepo Vas pozdravlja in Vam želi zdravja Vaša

Berta Petričeva v Rudniku.

Odgovor:

Ljuba Berta!

Seveda! K Tebi naj pridem, da bi me Tvoja lepa muca opraskala! Kaj mi hoče njena rdeča pentlja, če pa ima ostre krempeljce! No, pa morda vendarle ni tako huda, če se je gospod barjanski nadučitelj ne boji. Pa naj bo karkoli: o priliki se ojunachim in pridem. Če me muca opraska, pa me pogladiš Ti — in dobro bo zopet!

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Željno pričakujem ta mesec zopet novi Zvonček. Zakaj bi ga pa tudi ne, ko mi pa tako razveseljuje srce. Čitala sem veliko Vaših odgovorov, zato bi tudi rada čitala odgovor na svoje pismo. Ker smo dobili letos dobro učiteljico, nam čita iz Zvončka Vaš kotiček, ki mi jako ugaja. V šoli se rada učim. Nikomur se ne sramujem pokazati svojega šolskega naznanila. Veselilo bi me, ko bi mi kmalu odgovorili.

Sprejmite pozdrav od

Anice Brglezeve, učenke III. razr. v Majšpergu na Štajerskem.

Odgovor:

Ljuba Anica!

Res, veselo se glasi Tvoja beseda, kar mi dokazuje, da imaš mirno vest. Prav je tako! Glej, da vedno tudi tako ostane!

*

Blagorodni gospod Doropoljski!

Otroci iz 2. razreda smo proizvajali spevoigro, ki predstavlja štiri letne čase. Naš ljubljani nadučitelj Dragotin Rostohar nas je igro naučil. — Igre se je udeležilo mnogo ljudi. Vsi igralci so izvršili svoje deklamacije prav izborno in brez napake. Ko smo dokončali, smo se dal. fotografirati. Ponižno se Vam klanja
Ivan Rادیč v Velikem Trnu.

Odgovor:

Ljubi Ivan!

Veselim se lepega uspeha, ki ste ga dosegli z uprizoritvijo lepe spevoigre „Štirje

letni časi“. Gotovo ste vsi hvaležni svojemu vrlemu gospodu nadučitelju, ki je imel s poučevanjem veliko dela in truda. Kakšna pa je fotografija? Morda bi jo lahko porabil v „Zvončku“.

*

Čestiti gospod Doropoljski!

Namenil sem se, da Vam razodenem svoj načrt, ki sem ga naredil s pomočjo očetovo. Bliža se praznik Vseh svetnikov in vernih duš. Ker je sploh navada, da obiščejo svojci svoje drage umrle na pokopališču, ker pa smo mi doma na Kranjskem in nimamo na celjskih pokopališčih nobenega sorodnika, se je pa oče namenil, da gremo na Kranjsko in še celo v bližino bele Ljubljane. Rekel mi je oče, da — če bo le mogoče, gremo na mestno pokopališče k svetemu Križu, tam ima oče več službenih kolegov pokopanih, ker so morali zaradi nesreč v prezgodnji grob. In pri tej priložnosti mi bo pokazal grob Adamiča in Lundra, ki sta bila 20./9. 1908 v Ljubljani pred stolno cerkvijo sv. Nikolaja ustreljena. Tam bom tudi videl kip umrlega gospoda župnika farne cerkve sv. Petra v Ljubljani, Martina Malenška, ki je bil prvi pokopan na pokopališču sv. Križa.

Za druge veselice in zabave pa vem, da ne bo časa in denarja, ker nas je velika družina. Vam moram povedati, da imam štiri sestre, ki so mlajše od mene. Oče ima slabo plačo, mi pa potrebujemo zmerom kakšne stvari, obleko, obuvalo, šolske potrebščine, pa si ne moremo privoščiti nobene nepotrebne zabave.

Kadar bom imel kaj novega, Vam bom pa sporočil. Vas podrviljam in se Vam priporočam v spomin Vam vdani
Janko Mar n, uč. IV. raz. Okoliške šole v Celju.

Odgovor:

Ljubi Janko!

Radoveden sem, ali sta z očetom izvršila svoj načrt. Zato mi pa piši in povej, kaj si vse videl v Ljubljani, če si bil res tamkaj!

MILICA IN SLAVKA
ŽELITA VSEM
KOTIČKARJEM

VESELE PRAZNIKE
IN
SREČNO NOVO
LETO!

Ob sklepu enajstega letnika.

Z današnjo številko zaključuje naš list svoj enajsti letnik. Podpisano uredništvo in upravništvo izrekata ob tej priliki najlepšo zahvalo vsem cenjenim sotrudnikom in sotrudnicam, ki so tudi ta letnik napolnili z mnogovrstnim gradivom. Nadejamo se, da nam vsi ti podporniki ostanejo zvesti tudi v bodočem letu, saj vrše s tem najplemenitejše delo: skrbe za pouk in zabavo preljube slovenske mladine. Upamo celo, da se število Zvončkovih sotrudnic in sotrudnikov pomnoži.

Presrečna hvala pa veljaj tudi našim naročnikom, katerih mnogi so ostali Zvončku zvesti več čas njegovega izhajanja. Prosimo jih, da nam ohranijo svojo naklonjenost tudi vbodoče, prosimo jih, naj nam pridobe še več novih naročnikov. Vsaka slovenska rodovina in vsaka slovenska šola bi morala biti naročena na Zvonček. Pričakujemo, da nam vsak dosedanjih naročnikov pridobi še enega novega. To prošnjo smo doslej ponavljali vsako leto, pa jo ponavljamo tudi danes, trdno uverjeni, da dobi dovolj odziva.

Za prihodnje leto smo se založili z vsem, kar zahtevajo od našega lista njega bralci in bralke. Sotrudniki so nam ali že poslali ali pa že obljubili različnih spisov bogate vsebine, ki jih bodo oživiljale lepe podobe. Olepšali bomo listu tudi zunanost in skrbeli, da bo zadnji del lista — Pouk in zabava — vedno mnogovrsten in zanimiv. Gospod Doropoljski si je izgovoril tudi za bodoče leto svoj kotiček.

Vso slovensko javnost, ki ji je pri srcu napredek slovenske mladine, prosimo, naj nas podpira. Samo ob vsestranski podpori je mogoč vsestranski napredek našega lista.

Uredništvo in upravništvo.

Naše upravništvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 8,
ima v zalogi:

„Zvonček“, III. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, IV. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, V. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, VI. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, VII. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, VIII. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, IX. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, X. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

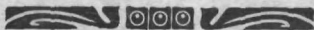
„Zvonček“, XI. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 70 h,
elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, I. letnik, je pošel. Dobite samo še posamezne šte-
vilke za skupno ceno 3 K.

„Zvonček“, II. letnik, je pošel. Dobite samo še posamezne šte-
vilke za skupno ceno 3 K.

Turki pred Svetim Tilnom.

Zgodovinska povest. - Spisal J. Slapšák.

Cena krasno vezani knjigi 1 K 20 h,
s poštnino 1 K 36 h.

Ta prelepa povest, opremljena z mnogimi izvirnimi slikami, je ravnokar izšla kot II. zvezek „Jan Legovčev mladinske knjižnice“. Kupujte, čitajte!

IV. BONAČ

v Ljubljani, Šelenburgove ulice
nasproti c. kr. glavni pošti

priporoča svojo veliko zalogo izbornega papirja, pisalnih in risalnih šolskih potrebščin, zvezkov in zapisnikov, priznana izbornih svinčnikov „Družbe sv. Cirila in Metoda“ Hardtmuthovega fabrikata.

Velika knjigoveznica.

Vedno so v zalogi te-le krasne platnice:

Zvonček	à	—	K 60 h,	p. poš.	—	K 70 h
Ljublj. Zvon	.	1.	40	.	.	1. 50 h
Dom in Svet	.	1.	40	.	.	1. 60 h
Jurčičevi sp.	.	—	60	.	.	— 70
Knezova knj.	.	—	40	.	.	— 50
Wolf-Pleteršnikov slovar	à	2 K	—	h,	po pošti	
			2 K	20 h		

„UČITELJSKA TISKARNA“

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA UL. 8.

Telefon št. 118.

Poštnohranilnični račun št. 76.307.

»Učiteljska tiskarna« je najmodernejše urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. V zalogi ima tudi vse šolske in druge tiskovine.

Enobarvni kakor tudi večbarvni tisk.

Litografija.

Delo točno, solidno in elegantno.

Gg. skladateljem vljudno naznanjamo, da je »Učiteljska tiskarna« preskrbljena z novimi notami, torej izvršuje tudi muzikalije s prav ličnim in razločnim tiskom.

Cene zmerne.

Svoji k svojim!

